

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ДІАГНОСТИКА ТА МОНІТОРИНГ ЗДОРОВ'Я

(назва)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: обов'язкова Форма навчання: денна

Освітній ступінь: бакалавр

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка,

Спеціальність: 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Освітня програма: Середня освіта: біологія та здоров'я людини

Рік навчання: 4 Семестр: 8

Кількість кредитів (годин): для денної форми 4 (120 год.: 20 - лекції; 28 - практичні 72-самостійна робота)

Мова викладання: українська

Посилання на курс в онлайн-платформі Moodle:

<http://moodle.idgu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1822>

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Баштовенко Оксана Анатоліївна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: к.біол.наук, доцент

Кафедра: фізичної культури, біології та основ здоров'я

Робочій e-mail: bashtovenko@idguonline.net

Години консультацій на кафедрі: п'ятниця 14.00-16.00

3. Опис та мета дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни – методи дослідження індивідуального здоров'я і резервів здоров'я людини, а також діагностика стану окремих складових здоров'я та інтегральної оцінки здоров'я, факторів, які впливають на збереження здоров'я та розвиток фізичних якостей.

Метою вивчення дисципліни є: теоретична та практична підготовка майбутніх фахівців щодо оволодіння методами діагностики індивідуального здоров'я, фізичного розвитку, функціонального стану провідних систем організму з метою створення безпечних умов діяльності і життя, опанування принципів гармонійного розвитку особистості.

Передумови для вивчення дисципліни - оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін: Фізіологія людини і тварин, Основи здоров'я людини, Основи медичних знань та долікарської допомоги.

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами Фізіологія людини і тварин, Основи здоров'я людини, Основи медичних знань та долікарської допомоги.

4. Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

Знати: визначення поняття індивідуальне здоров'я та його складових, адаптаційні можливості організму людини, методи дослідження фізичного розвитку та функціональних можливостей організму.

Вміти: визначати адаптаційний потенціал, здійснювати моніторинг антропометричних, сорматоскопічних та функціональних показників, визначати інтегральні показники здоров'я людини.

Комунікація: використовувати набуті знання при веденні наукових дискусій з питань пропаганди здоров'язбереження; формуванні спрямованості на пропаганду біологічних знань для збереження здоров'я людини та формування здорового способу життя, виявляти повагу до різноманітних національних уподобань та особливих освітніх потреб, співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей; створювати умови для комунікації із представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій.

Автономність та відповідальність: виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з відповідної проблематики, виявляти самостійність і соціальну відповідальність при виконанні функціональних обов'язків спрямування життєвої траєкторії.

5. Структура дисципліни

Денна форма навчання

Тема № 1. Поняття про індивідуальне здоров'я.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття здоров'я як критеріального підходу. 2. Складові індивідуального здоров'я. 3. Чинники здоров'я і здоровий спосіб життя. 4. Аналіз поняття «здоров'я» на основі різних критеріїв 5. Вплив соціально-екологічних факторів на здоров'я людини. 6. Спосіб життя як біосоціальна категорія, інтегруюча уявлення про певний тип життєдіяльності людини. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Апанасенко Г.Л. Санологія (медичні аспекти валеології) . Київ-Львів, 2011. 303 с. 2. Баштовенко О.А. Визначення фізичного розвитку – складової здоров'язбереження. Молодь і ринок.-2019.- №2(169).- С.123-129. 3. Богдановська Н.В. Діагностика і моніторинг стану здоров'я: підручник для студентів вищих навчальних закладів . Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – 264 с. 4. Івашук Л.Ю. Валеологія. [Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2010. 400 с. 5. Шиян Б.М. Теорія і методика педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті : навч. посіб. Тернопіль: Навч. кн. – Богдан, 2008. – 276 с. 6. 14. Міхеєнко О.І. Валеологія: основи індивідуального здоров'я людини Суми: Університетська книга, 2010. 448 с
<p>Практичне заняття (2год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз поняття «здоров'я» на основі різних критеріїв 2. Вплив соціально-екологічних факторів на здоров'я людини. 3. Спосіб життя як біосоціальна категорія, інтегруюча уявлення про певний тип життєдіяльності людини. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Апанасенко Г.Л. Санологія (медичні аспекти валеології) . Київ-Львів, 2011. 303 с. 2. Баштовенко О.А. Визначення фізичного розвитку – складової здоров'язбереження. Молодь і ринок.- 2019.- №2(169).- С.123-129. 3. Баштовенко О.А. Моніторинг самопочуття студентів для визначення ролі фізичної культури в адаптації до учбового процесу. Молодь і ринок, 2017.- №2(145).- С.78-82.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Богдановська Н.В. Діагностика і моніторинг стану здоров'я: підручник для студентів вищих навчальних закладів . Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – 264 с. 5. Іващук Л.Ю. Валеологія. [Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2010. 400 с. 6. Шиян Б.М. Теорія і методика педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті : навч. посіб. Тернопіль: Навч. кн. – Богдан, 2008. – 276 с. 7. Міхеєнко О.І. Валеологія: основи індивідуального здоров'я людини Суми: Університетська книга, 2010. 448 с
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Скласти презентацію(10 слайдів):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гетичні хвороби людини 2. Антропогенні фактори 3. Терморегуляторні процеси організму <p>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</p>	<p>https://xmedicin.com.ua/genetichni-hvorobi/</p> <p>https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/591/spadkovyi-xvorobi</p> <p>https://studfile.net/preview/5513227/page:12/</p>

Тема № 2 Поняття про моніторинг здоров'я та його методи.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про моніторинг здоров'я: мета, види, основні принципи. 2. Вимоги до методів, що застосовуються в процесі моніторингу здоров'я. 3. Розподіл дітей за групами здоров'я, за рекомендаціями ВООЗ. 4. Методи моніторингу морфо-функціонального розвитку дітей. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Богдановська Н.В. Діагностика і моніторинг стану здоров'я: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – 264 с. 2. Апанасенко Г.Л. Санологія (медичні аспекти валеології) . Київ-Львів, 2011. 303 с. 3. Бойчук Т. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. для студ. ВНЗ Луцьк. : ЗУКЦ, 2010. – 240 с. 4. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания: учеб. пособие К.: Олимп. литература, 1999. – 232 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи моніторингу стану серцево-судинної системи. 2. Методи моніторингу стану дихальної системи. 3. Особливості моніторингу психічного здоров'я, його складності. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Баштовенко, О., Ярчук, Г. Теоретичне обґрунтування важливості і необхідності дослідження фізичного розвитку дітей та підлітків в Ізмаїльському регіоні Науковий вісник ІДГУ Науковий вісник ІДГУ, 2020 2. Баштовенко О.А. Значення і роль методик самоконтролю у формуванні здоров'язберігаючої компетентності

<p>4. Моніторинг пізнавальної та емоційно-вольової сфер особистості.</p> <p>5. Моніторинг особистісних властивостей людини.</p> <p>6. Технологія моніторингу психічного здоров'я.</p> <p>7. Складання програми моніторингу психічного здоров'я для осіб різного віку. Скрінінг-тестування.</p>	<p>майбутніх фахівців фізичної культури// Традиції та інновації в сучасній педагогічній діяльності: Європейський вимір. Збірник наукових праць за матеріалами науково-педагогічної конференції.-2019.-С.7-11.</p> <p>3. Бойчук Т. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. для студ. ВНЗ Луцьк. : ЗУКЦ, 2010. – 240 с.</p> <p>4. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания: учеб. пособие К.: Олимп. литература, 1999. – 232 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Пройти курси на платформах дистанційного навчання Прометеус, Едера за напрямом предмету</i></p> <p><i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<p>https://prometheus.org.ua/courses-catalog?q=%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D1%96%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B3+%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%27%D1%8F</p>

Тема № 3 Адаптація та функціональні резерви організму людини.

<p>Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання</p>	<p>Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси</p>
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складові індивідуального здоров'я. Взаємозв'язок процесів здоров'я та адаптації. 2. Поняття про адаптацію та фізіологічні резерви організму людини. 3. Зв'язок організму з зовнішнім середовищем, регулювання його роботи 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бойчук Т. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. для студ. ВНЗ Луцьк. : ЗУКЦ, 2010. – 240 с. 2. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания: учеб. пособие К.: Олимп. литература, 1999. – 232 с. 3. Мурза В.П. Методы функциональных исследований у физической реабилитации та спортивной медицине: навчальний посібник для вищих навчальних закладів К.: Університет «Україна», 2001. – 96 с. 4. Міхеєнко О.І. Валеологія: основи індивідуального здоров'я людини Суми: Університетська книга, 2010. 448 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складові індивідуального здоров'я. Взаємозв'язок процесів здоров'я та адаптації. 2. Поняття про адаптацію та фізіологічні резерви організму людини. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Баштовенко, О. А., & Вовк, А. М. Значення біологічних знань для формування ноосферної свідомості майбутнього педагога. In The 6th International scientific and practical conference “Fundamental and applied research in the modern world”(January

<p>3. Зв'язок організму з зовнішнім середовищем, регулювання його роботи</p>	<p>20-22, 2021) BoScience Publisher, Boston, USA. 2021. 992 p. (p. 340).</p> <p>2. Баштовенко О.А. Методики фізіологічних досліджень до практичного курсу фізіологічних основ фізичного виховання та спорту. Методичні рекомендації. - Ізмаїл. - 2018. - 75 с.</p> <p>3. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания: учеб. пособие К.: Олимп. литература, 1999. – 232 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Проаналізувати статтю та зробити анотацію статті Маракушин Д. І.</i></p> <p><i>Підготувати презентацію (15 слайдів):</i></p> <p><i>Фізіологічні резерви організму людини</i></p> <p><i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<p>1. Маракушин Д. І., та ін. ФУНКЦІОНАЛЬНІ РЕЗЕРВИ ОРГАНІЗМУ ЯК ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ РЕГУЛЯТОРНИХ ПРОЦЕСІВ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ АДАПТАЦІЮ ОРГАНІЗМУ ДО ДІЇ ФАКТОРІВ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА Український журнал медицини, біології та спорту – 2020 – Том 5, № 1 (23)</p> <p>2. Баштовенко О.А. Методики фізіологічних досліджень до практичного курсу фізіологічних основ фізичного виховання та спорту. Методичні рекомендації. - Ізмаїл. -2018. - 75 с.</p> <p>3. БАШТОВЕНКО Оксана. Оптимизация образования для здоровой нации. Журнал дунайских исследований и исследований , 2020, 10.1.</p> <p>4. БАШТОВЕНКО, Оксана. ВИЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ–СКЛАДОВОЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ. Молодь і ринок, 2019, 2 (169).</p> <p>5. https://jmbs.com.ua/pdf/5/1/jmbs0-2020-5-1-021.pdf</p>

Тема № 4 Визначення біологічного віку людини та гіпотетичної тривалості життя.

<p>Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання</p>	<p>Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси</p>
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Очікувана тривалість життя як демографічний прогностичний показник.</p> <p>2. Вікові показники смертності для відповідного року народження людини.</p> <p>3. Регіональні відмінності у тривалості життя. Гомеорезис – схильність до підтримання біологічного процесу.</p> <p>4. «Біологічний вік» як показник загальної психофізичної дієздатності (повносправності) і життєздатності організму</p>	<p>1. Амосов Н.М. Сердце и физические упражнения. – 2-е изд., перераб. и доп. К.: Здоров'я, 1985. – 80 с.</p> <p>2. Апанасенко Г.Л. Санологія (медичні аспекти валеології) . Київ-Львів, 2011. 303 с.</p> <p>3. Богдановська Н.В. Діагностика і моніторинг стану здоров'я: підручник для студентів вищих навчальних закладів . Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – 264 с.</p> <p>4. Линець М.М. Витривалість, здоров'я, працездатність Львів: [б.в.], 1993. – 132 с.</p> <p>5. Міхеєнко О.І. Валеологія: основи індивідуального здоров'я людини Суми:</p>

	Університетська книга, 2010. 448 с.
<p>Практичне заняття (1 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Очікувана тривалість життя як демографічний прогностичний показник. 2. Вікові показники смертності для відповідного року народження людини. 3. Регіональні відмінності у тривалості життя. Гомеорезис – схильність до підтримання біологічного процесу. 4. «Біологічний вік» як показник загальної психофізичної дієздатності (повносправності) і життєздатності організму 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Баштовенко, О. А., & Вовк, А. М. Значення біологічних знань для формування ноосферної свідомості майбутнього педагога. In The 6th International scientific and practical conference “Fundamental and applied research in the modern world”(January 20-22, 2021) VoScience Publisher, Boston, USA. 2021. 992 p. (p. 340). 2. Міхеєнко О.І. Валеологія: основи індивідуального здоров'я людини Суми: Університетська книга, 2010. 448 с. 3. Іващук Л.Ю. Валеологія. [Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2010. 400 с. 4. Богдановська Н.В. Діагностика і моніторинг стану здоров'я: підручник для студентів вищих навчальних закладів . Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – 264 с. 5. Фединяк Н., Мицкан Б., 2013 Біологічний вік і темп старіння людей різних вікових груп Молодіжний науковий вісник https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/6670/1/10.pdf 6. Бухинська Т.В., Корчан Н.О. Проблеми геронтології в сучасному ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава 7. https://core.ac.uk/download/pdf/270126958.pdf
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Підготуйте презентацію обсягом 15 слайдів за темою:</i></p> <p><i>Гомеорез – траєкторія змін стану фізіологічних систем організму протягом життя</i></p> <p><i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. http://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/23920/%D0%92%D0%BF%D0%BB%D0%B8%D0%B2%20%D1%80%D0%B5%D0%B6.%20%D0%B4%D0%BD%D1%8F_%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Тема № 5 Методи дослідження фізичного розвитку людини.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи дослідження фізичного розвитку, фізичної підготовленості та функціональних можливостей організму учнів. 2. Функціональний стан і адаптація організму до фізичних навантажень. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Баштовенко О.А. Методики фізіологічних досліджень до практичного курсу фізіологічних основ фізичного виховання та спорту. Методичні рекомендації. - Ізмаїл. -2018. - 75 с. 2. БАШТОВЕНКО Оксана. Оптимизация образования для здоровой нации. Журнал дунайских исследований и исследований ,

<p>3. Неприятливі типи реакції : астенічний, дистонічний, гіпертонічний, і східчастий типи. Медичний контроль, педагогічний контроль і самоконтроль.</p> <p>4. Працездатність та її зміни.</p>	<p>2020, 10.1.</p> <p>3. БАШТОВЕНКО, Оксана. ВИЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ–СКЛАДОВОЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ. Молодь і ринок, 2019, 2 (169).</p> <p>4. Бойчук Т. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. для студ. ВНЗ Луцьк. : ЗУКЦ, 2010. – 240 с.</p> <p>5. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания: учеб. пособие К.: Олимп. литература, 1999. – 232 с.</p> <p>6. Мурза В.П. Методи функціональних досліджень у фізичній реабілітації та спортивній медицині: навчальний посібник для вищих навчальних закладів К.: Університет «Україна», 2001. – 96 с.</p> <p>7. Міхеєнко О.І. Валеологія: основи індивідуального здоров'я людини Суми: Університетська книга, 2010. 448 с.</p>
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <p>1. Визначення складових фізичного розвитку та його показників.</p> <p>2. Обґрунтування ролі фізичного розвитку у функціональному стані організму</p> <p>3. Обґрунтування ролі контролю та самоконтролю учнів для підтримання належного фізичного розвитку. Визначте основні складові.</p> <p>4. Складові (розділи) щоденника самоконтролю здоров'я учня</p>	<p>1. Бойчук Т. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. для студ. ВНЗ Луцьк. : ЗУКЦ, 2010. – 240 с.</p> <p>2. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания: учеб. пособие К.: Олимп. литература, 1999. – 232 с.</p> <p>3. Мурза В.П. Методи функціональних досліджень у фізичній реабілітації та спортивній медицині: навчальний посібник для вищих навчальних закладів К.: Університет «Україна», 2001. – 96 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Підготуйте реферат обсягом 5-10 стор. за темою:</i></p> <p><i>Оздоровче тренування дітей і підлітків як фактор формування фізіологічних резервів</i></p> <p><i>Раціональний розподіл дня та його значення для учня.</i></p> <p><i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<p>1. Грибан В.Г. Валеологія: [підручник] /В.Г.Грибан.- К.:Центр учбової літератури, 2008. 214 с.</p> <p>2. Іващук Л.Ю. Валеологія. [Навчальний посібник.Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2010. 400 с.</p>

Тема № 6 Оцінка основних властивостей нервової системи

Перелік питань/завдань, що виносяться на	Рекомендовані джерела, допоміжні
--	----------------------------------

обговорення/опрацювання	матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідження центральної вегетативної нервової системи. 2. Дослідження стану аналізаторів. 3. Дослідження м'язового пропріоцептивного відчуття. 4. Оцінка функціональної асиметрії. 5. Метод електроенцефалографії. 6. Апаратура для проведення ЕЕГ. <p>Діагностична цінність методу ЕЕГ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бойчук Т. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. для студ. ВНЗ Луцьк. : ЗУКЦ, 2010. – 240 с. 2. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания: учеб. пособие К.: Олимп. литература, 1999. – 232 с. 3. Мурза В.П. Методы функциональных исследований у физической реабилитации та спортивній медицині: навчальний посібник для вищих навчальних закладів К.: Університет «Україна», 2001. – 96 с. 4. Міхеєнко О.І. Валеологія: основи індивідуального здоров'я людини Суми: Університетська книга, 2010. 448 с. 5. Хорошуха М.Ф. Основи здоров'я: [Навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл.] К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2009. 372 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обґрунтування значення нервової системи у підтриманні функціонального стану організму людини. 2. Основні характеристики нервових процесів 3. Основні методи дослідження нервової системи 4. Визначення вегетативного тону за коефіцієнтом Хильденбранта. Опишіть виконання 5. Визначення вегетативний індекс Кердо. Опишіть виконання. 6. Виконання ортостатичної проби, методика та результат. 7. Виконання кліностатичної проби, методика та результат. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бойчук Т. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. для студ. ВНЗ Луцьк. : ЗУКЦ, 2010. – 240 с. 2. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания: учеб. пособие К.: Олимп. литература, 1999. – 232 с.

Тема № 7 Методи функціональної діагностики вищої нервової діяльності

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сукупність властивостей нервової системи, що визначають характер взаємодії організму з навколишнім середовищем і складають фізіологічну основу індивідуальної діяльності людини. 2. Визначення типу вищої нервової 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Апанасенко Г.Л. Санологія (медичні аспекти валеології) . Київ-Львів, 2011. 303 с. 2. Богдановська Н.В. Діагностика і моніторинг стану здоров'я: підручник для студентів вищих навчальних закладів . Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – 264 с. 3. Бойчук Т. Основи діагностичних

<p>діяльності.</p> <p>3. Пам'ять, як складова психофізіологічних параметрів.</p> <p>4. Дослідження уваги та динаміки розумової працездатності.</p>	<p>досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. для студ. ВНЗ Луцьк. : ЗУКЦ, 2010. – 240 с.</p> <p>4. Горго Ю.П. Оцінка та керування функціональними робочими станами людей: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Запоріжжя: ЗНУ, 2006. – 135 с.</p>
<p>Практичне заняття (2 год):</p> <p>1. Визначення власного типу вищої нервової діяльності, характерні риси, та суміжні з іншими типами.</p> <p>2. Проведення тесту з визначення короткочасної пам'яті за методикою Джекобсона</p> <p>3. Методика визначення уваги. Опишіть методику і результат.</p>	<p>1. Апанасенко Г.Л. Санологія (медичні аспекти валеології) . Київ-Львів, 2011. 303 с.</p> <p>2. Богдановська Н.В. Діагностика і моніторинг стану здоров'я: підручник для студентів вищих навчальних закладів . Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – 264 с.</p> <p>3. Бойчук Т. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. для студ. ВНЗ Луцьк. : ЗУКЦ, 2010. – 240 с.</p> <p>4. Горго Ю.П. Оцінка та керування функціональними робочими станами людей: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Запоріжжя: ЗНУ, 2006. – 135 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Підготувати реферат обсягом 10 -15 стор. за темами:</i></p> <p><i>Стан здоров'я дитячого населення та його показники</i></p> <p><i>Шкідливі звички – руйнівачі тренуваності</i></p> <p><i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<p>Щорічна доповідь про стан здоров'я населення України</p> <p>https://library.gov.ua/shhorichna-dopovid-pro-stan-zdorov-ya-naselemnaya-sanitarno-epidemicnu-sytuatsiyu-ta-rezultaty-diyalnosti-systemy-ohorony-zdorov-ya-ukrayiny-2017-rik/</p>

Тема № 8 Дослідження функціонального стану системи зовнішнього дихання.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Роль дихальної системи в пристосуванні організму до різних видів фізичних навантажень, формуванні найбільш адекватної реакції на різного роду дії.</p> <p>2. Методи спірометрії, спірографії, пневмотахометрії, оксигеметрії, методи газового аналізу, ряд методик щодо визначення інтегральних параметрів системи зовнішнього дихання, а також функціональні проби.</p> <p>3. Розрахункові методи визначення показників системи зовнішнього дихання.</p> <p>4. Функціональне тестування системи зовнішнього дихання</p>	<p>1. Апанасенко Г.Л. Санологія (медичні аспекти валеології) . Київ-Львів, 2011. 303 с.</p> <p>2. Богдановська Н.В. Діагностика і моніторинг стану здоров'я: підручник для студентів вищих навчальних закладів . Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – 264 с.</p> <p>3. Бойчук Т. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. для студ. ВНЗ Луцьк. : ЗУКЦ, 2010. – 240 с.</p> <p>4. Горго Ю.П. Оцінка та керування функціональними робочими станами людей: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Запоріжжя: ЗНУ, 2006. – 135 с.</p>
<p>Практичне заняття (2 год.):</p>	<p>1. Бойчук Т. Основи діагностичних</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика дихальних об'ємів. 2. Традиційні методи визначення показників системи зовнішнього дихання 3. Розрахункові методи визначення показників системи зовнішнього дихання 4. Методика та проведення визначення Індексу гіпоксії. 5. Проведення функціональних гіпоксичних проб із затримкою дихання на вдиху (проба Штанге) і на видиху (проба Генчі). Проаналізуйте результат. 6. Методику виконання комбінованої проби Серкіна 	<p>досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. для студ. ВНЗ Луцьк. : ЗУКЦ, 2010. – 240 с.</p> <p>2. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания: учеб. пособие К.: Олимп. литература, 1999. – 232 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Підготувати доповідь на 5-8 хв.:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль повітря у життєдіяльності людини 2. Негативні фактори повітря та їх вплив на організм людини <p><i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<p>https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%97%D0%B0%D0%B1%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%9A%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%B8%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D1%8C_%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D1%96%D0%BB%D0%BB%D1%8F</p>

Тема № 9 Методи дослідження системи кровообігу.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вимір частоти серцевих скорочень та артеріального тиску. 2. Розрахункові показники системи кровообігу. Функціональна оцінка серцево судинної системи. 3. Типи реакцій кровообігу на функціональне навантаження. 4. Інструментальні методи дослідження системи кровообігу. 5. Теоретичні основи стандартної електрокардіографії. 6. Теоретичні основи методу аускультативної та фонокардіографії. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Амосов Н.М. Сердце и физические упражнения. – 2-е изд., перераб. и доп. К.: Здоров'я, 1985. – 80 с. 2. Апанасенко Г.Л. Санологія (медичні аспекти валеології) . Київ-Львів, 2011. 303 с. 3. Богдановська Н.В. Діагностика і моніторинг стану здоров'я: підручник для студентів вищих навчальних закладів . Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – 264 с. 4. Бойчук Т. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. для студ. ВНЗ Луцьк. : ЗУКЦ, 2010. – 240 с.
<p>Практичне заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика основних показників функціонування серцево-судинної системи 2. Характеристика електрокардіографії, як метод визначення електричної активності серця 3. Характеристика явища екстрасистолії. 4. Характеристика методу реографії та його значення. 5. Характеристика методу сфігмографії та його значення. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Баштовенко О.А. Методики фізіологічних досліджень до практичного курсу фізіологічних основ фізичного виховання та спорту. Методичні рекомендації. - Ізмаїл. - 2018. - 75 с. 2. Бойчук Т. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. для студ. ВНЗ Луцьк. : ЗУКЦ, 2010. – 240 с. 3. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического

	<p>воспитания: учеб. пособие К.: Олимп. литература, 1999. – 232 с.</p> <p>4. Мурза В.П. Методи функціональних досліджень у фізичній реабілітації та спортивній медицині: навчальний посібник для вищих навчальних закладів К.: Університет «Україна», 2001. – 96 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Підготувати доповідь на 5-8 хв.: Захворювання системи кровообігу у дітей Гемодинаміка та її основні показники Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<p>1. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення України https://library.gov.ua/shhorichna-dopovid-pro-stan-zdorov-ya-naselennya-sanitarno-epidemichnu-sytuatsiyu-ta-rezultaty-diyalnosti-systemy-ohorony-zdorov-ya-ukrayiny-2017-rik/</p>

Тема № 10 Дослідження опорно-рухового апарату.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні аспекти морфофункціонального обстеження опорно-рухового апарату. 2. Методи антропометричних досліджень. Теоретичні основи діагностики викривлення хребта. 3. Причини розвитку сколіозу. Види сколіозу за формою і локалізацією. Ступені сколіозу. 4. Тестові рухи, тестові позиції. 5. Клінічна діагностика сколіотичних викривлень. Рентген діагностика. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Апанасенко Г.Л. Санологія (медичні аспекти валеології) . Київ-Львів, 2011. 303 с. 2. Баштовенко О.А. Методики фізіологічних досліджень до практичного курсу фізіологічних основ фізичного виховання та спорту. Методичні рекомендації. - Ізмаїл. - 2018. - 75 с. 3. Богдановська Н.В. Діагностика і моніторинг стану здоров'я: підручник для студентів вищих навчальних закладів . Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – 264 с. 4. Іващук Л.Ю. Валеологія. [Навчальний посібник.Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2010. 400 с. 5. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания: учеб. пособие К.: Олимп. литература, 1999. – 232 с.
<p>Практичне заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте основні складові зовнішнього огляду тіла та методики їх визначення. 2. Методи антропометрії та соматоскопії 3. Визначення власної постави, обґрунтування. 4. Визначення стану склепіння стопи. 5. Здійснення власних антропометричних вимірів (Довжину тіла (стоячи і сидячи), Масу тіла, Окружність грудної клітки та її екскурсію) та опишіть методику їх виконання. 6. Проведення обстеження з групою учнів 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Баштовенко О.А. Методики фізіологічних досліджень до практичного курсу фізіологічних основ фізичного виховання та спорту. Методичні рекомендації. - Ізмаїл. - 2018. - 75 с. 2. Бойчук Т. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації : навч. посіб. для студ. ВНЗ Луцьк. : ЗУКЦ, 2010. – 240 с. 3. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания: учеб. пособие К.: Олимп.

(10 чол.) та порівняння результатів за віковими та гендерними ознаками.	література, 1999. – 232 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Підготувати реферат.:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз захворювання системи опорно-рухового апарату 2. Проаналізувати захворювання системи опорно-рухового апарату за регіонами України 3. Підготувати реферативне повідомлення на тему «Критерії оцінки ефективності загартовуючих процедур учнів старших класів» <p>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення України https://library.gov.ua/shhorichna-dopovid-pro-stan-zdorov-ya-naselennya-sanitarno-epidemichnu-sytuatsiyu-ta-rezultaty-diyalnosti-sistemy-ohorony-zdorov-ya-ukrayiny-2017-rik/

Тема № 11 Функціональний стан організму та його діагностика.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Практичне заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення функціонального стану організму. Виокремлення його складових. 2. Визначення факторів впливу на функціональний стан організму людини. 3. Визначення фізіологічних резервів організму, їх значення. 4. Визначення свого біологічного віку відповідно до запропонованих тестових завдань (Лекція 11) 2-3 завдання. 5. Дайте визначення функціональної діагностики і її складових 6. Метод інтегральної оцінки фізичного здоров'я В.А. Шаповалової. 7. Метод - експрес-оцінка рівня фізичного здоров'я за Г.Л. Апанасенко 8. Метод - оцінка рівня фізичного здоров'я за В.С. Язловецьким і В.А. Іванченком 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Баштовенко О.А. Визначення фізичного розвитку – складової здоров'язбереження. Молодь і ринок.- 2019.- №2(169).- С.123-129. 2. Баштовенко О.А. Моніторинг самопочуття студентів для визначення ролі фізичної культури в адаптації до навчального процесу. Молодь і ринок, 2017.- №2(145).- С.78-82. 3. Баштовенко, О., Ярчук, Г. Теоретичне обґрунтування важливості і необхідності дослідження фізичного розвитку дітей та підлітків в Ізмаїльському регіоні Науковий вісник ІДГУ Науковий вісник ІДГУ, 2020 4. Шиян Б.М. Теорія і методика педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті : навч. посіб. Тернопіль: Навч. кн. – Богдан, 2008. – 276 с. 5. Міхеєнко О.І. Валеологія: основи індивідуального здоров'я людини Суми: Університетська книга, 2010. 448 с. 6. Маліков М.В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів Запоріжжя: ЗДУ, 2006. – 227 с. 7. Мурза В.П. Методи функціональних досліджень у фізичній реабілітації та спортивній медицині: навчальний посібник для вищих навчальних закладів К.: Університет «Україна», 2001. – 96 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати Microsoft PowerPoint-презентацію на тему «Методика гігієнічної оцінки місць проведення занять». 2. Підготувати доповідь на тему «Гігієнічні 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стельмахівська В.П етапи становлення шкільної гігієни в Україні в період реорганізації системи освіти (Історія, шляхи розвитку, проблеми, досягнення) Науковий вісник Ужгородського університету, серія „Медицина”, вип. 37, 2009 р. https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/ 2.

<p>основи режиму дня різних вікових груп школярів».</p> <p>3. Розробити методичку антропометричних обстежень школярів початкових класів.</p> <p>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</p>	<p>12091/1/%D0%95%D1%82%D0%B0%D0%BF%D0%B8%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%88%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B3%D1%96%D0%B3%D1%96%D1%94%D0%BD%D0%B8%20%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96.pdf</p> <p>3. https://subject.com.ua/valeology/valecka/15.html</p>
---	---

6. Політика курсу

Студенти обов'язково відвідують навчальні заняття відповідно до розкладу занять. Пропуски занять з поважних причин, що підтверджені документально, можуть бути відпрацьовані протягом двох тижнів. Присутність на проміжному контролі – обов'язкова. У випадку відсутності за поважних причин – назначається додатковий час для складання модульної контрольної роботи («Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ»).

Політика академічної доброчесності

Навчальна траєкторія повинна скеровуватись відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є недопустимою та заслуговує негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться у формі комп'ютерного тестування (за допомогою сервісу MOODL) та включає 30 тестових завдань різних рівнів складності.

Зразок модульної контрольної роботи

1. Дайте визначення поняття «функціональний стан людини».
2. Опишіть метод інтегральної оцінки фізичного здоров'я В.А. Шаповалової.

Форма підсумкового контролю: залік

8. Критерії оцінювання результатів навчання

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

рівень		
---------------	--	--

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на практичних заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

1.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Презентація запропонованого тематичного завдання	5
Конспект тем для самостійного опрацювання	5
Реферат	5

Критеріями оцінювання індивідуальних завдань є знання фактів, явищ. Вірне, науково достовірне їх пояснення. Оволодіння науковими термінами, поняттями, законами, методами, правилами; вміння користуватися ними при поясненні нових фактів, розв'язуванні різних питань і виконанні практичних завдань. Максимальна ясність, точність викладу думки, вміння відстоювати свої погляди, захищати їх. Знання повинні мати практичну значимість.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

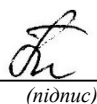
Критерії оцінки успішності відповідають навчальній програмі й найбільш важливим вимогам до знань студентів: відповіді повинні бути повними, логічними, доказовими.

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

Викладач _____

(підпис)

Баштошенко О.А.

(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри Фізичної культури, біології та основ здоров'я
протокол № 1 від «31» серпня 2021р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Баштошенко О.А.

(ПІБ)